

Strategi LAG DJURSLAND 2023-2027

LAG forperson Marianne Als Nielsen

marianne.als.nielsen@gmail.com

LAG Djursland

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Processen for udarbejdelse af strategien	2
Den lokale aktionsgruppe	2
<i>Aktionsgruppens netværk og samarbejdskapacitet</i>	3
<i>Aktionsgruppens ressourcer og kompetencer</i>	3
Beskrivelse/analyse af området	5
<i>Infrastruktur</i>	5
<i>Natur, inkl. udnyttelse/benyttelse</i>	6
<i>Særlige miljø- og eller klimamæssige forhold</i>	7
<i>Erhvervsstruktur</i>	7
<i>Hvem bor i området?</i>	9
<i>Kulturelle forhold</i>	10
<i>Bæredygtig udvikling og grøn omstilling</i>	10
De vigtigste lokale udfordringer og potentialer	11
Udviklingsstrategiens vision	15
Udviklingsstrategiens indsatsområder	15
Udviklingsstrategiens målsætninger	16
<i>Erhvervsrettede mål og aktiviteter</i>	16
<i>Mål og aktiviteter, der forbedrer rammevilkårene for udvikling af landdistrikterne</i>	17

Finansieret af
Den Europæiske Union

Indledning

Strategien for LAG Djursland 2023-2027 omfatter Norddjurs Kommune og Syddjurs Kommune. I Norddjurs Kommune findes tillige FLAG, relateret til fiskerierhvervet. FLAG har sin egen strategi gældende for perioden 2021-2023 og er ikke omfattet i nærværende strategi.

Processen for udarbejdelse af strategien

Allerede på den stiftende generalforsamling blev der valgt en bestyrelse, der repræsenterer en lang række forskellige aktører og geografiske områder. Bestyrelsens indgående lokalkendskab har været en af de centrale kilder til input fra lokalsamfundet i arbejdet med udarbejdelsen af denne strategi.

En anden vigtig kilde var et åbent borgermøde, der blev afholdt på Djursland d. 6. december 2022. Invitationen til mødet blev delt bredt via hjemmeside, nyhedsmails, kommunale nyhedsbrev, Facebook mm. På mødet blev der præsenteret eksempler på tidligere LAG-støttede projekter og dele af den nye situationsanalyse fremlagt. Herefter blev tiden brugt på at samle input til strategien og dens indsatsområder. Alle deltagere blev blandt andet bedt om at udfylde et skema med følgende tre spørgsmål:

- ERHVERV: Hvilke muligheder og potentialer er der for erhvervsmæssig udvikling?
- CIVILSAMFUND: Hvilke kvaliteter eller udfordringer er væsentligst?
- GENERELT: Hvordan kan man arbejde for endnu bedre forhold for livet på Djursland?

Der blev afgivet 25 skriftlige tilbagemeldinger på spørgsmålsarkene.

Efterfølgende blev der i nyhedsbrev i december opfordret til at yderligere input kunne sende det til bestyrelsen, for at sikre at alle havde mulighed for at bidrage.

Bestyrelsen har herudover gennemført to fokuserede interessentinterviews med hhv. VisitDjursland og Business Djursland.

Strategien sendes i høring pr. mail d. 27. januar 2023 til Norddjurs Kommune, Syddjurs Kommune, Region Midtjylland og foreningens medlemmer. Strategien bliver derudover offentliggjort på foreningens hjemmeside. Høringsfrist mandag d. 13. februar 2023 kl. 12.

Den lokale aktionsgruppe

Der har været en LAG på Djursland siden 2007, og selvom der hele tiden er løbende udskiftning i bestyrelser og ansatte, er der gennem årene opbygget en bred viden i organisationen og et stort kendskab i lokalområdet, som denne programperiode kommer til at trække videre på. LAG Djursland ønsker at fortsætte traditionen for at arbejde med LEADER-principperne, så de bliver integreret del af LAG Djurslands struktur og DNA. Vi forholder os her i strategien til hvert tema fra LEADER-principperne, og hvordan vi vil arbejde med dem.

Lokale partnerskaber

LAG Djursland vil prioritere samarbejdet med både Norddjurs og Syddjurs Kommune højt. Gennem en tæt dialog med både politikere og forvaltningerne kan vi sikre, at vi hele tiden samarbejder bedst muligt og supplerer hinanden med de forskellige tiltag og virkemidler, vi har. Derudover kan det også være relevant at samarbejde om konkrete projekter eller initiativer.

Finansieret af
Den Europæiske Union

LAG Djursland vil derudover forsøge at holde en tæt kontakt til de erhvervs- og turismenetværk, der findes på Djursland. Vi vil også fortsat deltage i Region Midtjyllands netværksmøder for LAG'er og landdistriktsmedarbejdere.

Vi vil tilstræbe at være en synlig og tilgængelig organisation, så eventuelt nye partnerskaber, der må opstå over de næste år, oplever LAG Djursland som en oplagt samarbejdspartner.

Områdebaseret tilgang

Vi ønsker at tilgodese projekter, der tager udgangspunkt i det område, de befinder sig i, både i de helt små lokale behov, men også ud fra de større stedbundne ressourcer Djursland har så mange af. Djursland er et geografisk naturligt afgrænset område med mange stolte traditioner, og det vil afspejle sig i de projekter, vi støtter.

Bottom up-tilgang

LAG Djursland har allerede mange gode lokale forbindelser og et godt kendskab i lokalområdet, hvilket vi skal bygge videre på med denne strategi. Det er fuldstændig afgørende for vores succes, at vi skaber udviklingen nedefra i et tæt samarbejde med det lokalsamfund, vi er en del af. Generelt vil bestyrelsen tilstræbe, at vi og koordinatoren er så synlige og tilgængelige i lokalsamfundet som muligt. På den måde sikrer vi, at vejen fra idé til kontakt med LAG'en bliver så kort som mulig.

Tværasektoriel tilgang

LAG Djursland vil forsøge at bidrage til at bringe flere forskellige aktører sammen på tværs af sektorer, kommuner og andre barrierer. Det gøres for eksempel via informationsmøder, netværksmøder og eventuelt andre initiativer, der har LAG'en som omdrejningspunkt. Fordi vi kan nå så mange forskellige sektorer og typer af projekter med vores tilskud, har vi også en hel særlig mulighed for at skabe kendskab på tværs.

Netværkssamarbejde

Som beskrevet under partnerskaber vil vi deltage i de allerede eksisterende lokale netværk og være så tilgængelige som muligt, hvis nye netværk opstår. LAG Djursland vil også hvor det er muligt, arbejde for selv at være aktivt netværksskabende - fx blandt de projekter der modtager LAG-tilskud.

Innovative strategier

Vores strategi er muligvis ikke innovativ set i et større perspektiv, men vi vil forsøge altid at bakke op om det innovative og nyskabende på det lokale plan. Vi vil være dem, der er klar til at bakke op om et projekt, når idéen er god, og der er behov for risikovillig kapital for at føre den ud i livet.

Samarbejdsprojekter

Det er LAG Djursland ambition at deltage i både lokale, nationale og internationale samarbejdsprojekter i det omfang det nationale og internationale regelkompleks gør dette muligt.

Aktionsgruppens netværk og samarbejdskapacitet

LAG Djursland bygger videre på mange års lokalt arbejde med god kontakt til en bred vifte af lokale aktører og interessentgrupper. Ved at overtage den tidligere LAG's hjemmesideadresse, facebookside, mailadresse med mere, kan vi bygge videre på dette arbejde. Indsatsen skal fortsættes og udvides til en endnu bredere kontakt i de tilfælde, hvor det giver mening i forhold til strategiens indsatser.

Aktionsgruppens ressourcer og kompetencer

LAG Djursland sikrer implementering af strategien og fremdrift i indsatserne gennem strukturerede processer og dialog blandt bestyrelsens medlemmer og den ansatte koordinator.

Finansieret af
Den Europæiske Union

Gennemførelse af bestyrelsesmøder

Bestyrelsesmøder afholdes enten som fysiske møder eller online. Der vil være bestyrelsesmøder, som primært handler om uddeling af tilskudsmidler, men der vil også afholdes møder, som har fokus på LAG'ens daglige arbejde, løbende evaluering af strategien med mere.

Proces for valg af koordinator

LAG Djursland ønsker at ansætte en koordinator direkte af foreningen i en stilling på ca. 30 timer ugentligt. Der er udarbejdet en stillingsbeskrivelse og bestyrelsen har nedsat et ansættelsesudvalg bestående af forpersonen og tre bestyrelsesmedlemmer. Der er udarbejdet et stillingsopslag, der er delt på blandt andet jobnet, facebook, LAG Djurslands hjemmeside og andre relevante platforme.

Procedure for administration af drifts/projektmidler

LAG Djursland vil til enhver tid følge de af styrelsen fastsatte regler for henholdsvis drifts- og projektmidler. Det forventes, at hovedparten af driftsmidlerne vil gå til aflønning af koordinatoren. Det er en del af stillingsbeskrivelsen for denne at varetage LAG'ens daglige driftsøkonomi. Derudover er der i bestyrelsen valgt en kasserer og en ekstern revisor.

Procedure for sikring af habilitet i bestyrelse/koordinator

Bestyrelsen vil efterleve de til enhver tid gældende regler for habilitet, og der vil være et skærpet fokus på habilitet på de møder, hvor der skal tages beslutning om tildeling af tilskud.

Sikring af gennemsigtighed i prioritering af projekter

LAG Djursland vil benytte det af styrelsen anviste prioriteringsværktøj for at sikre, at alle ansøgninger vurderes og bedømmes ud fra de samme kriterier.

Procedure for løbende overvågning og evaluering af udviklingsstrategiens gennemførelse

Bestyrelsen vil løbende følge og evaluere implementeringen af udviklingsstrategien. Dette gøres blandt andet ved at se på mængden af henvendelser, antallet af indkomne ansøgninger samt antallet af bevillinger under de respektive indsatsområder og målsætninger. Bestyrelsen vil sætte denne løbende evaluering i system, så det passer med de afrapporteringer med mere, der skal udarbejdes til styrelsen, og at emnet behandles på et bestyrelsesmøde mindst én gang om året. Hvor det vurderes, at strategien ikke i tilstrækkelig grad gennemføres eller udfoldes, vil bestyrelsen følgelig udarbejde en handleplan, for at imødegå dette og sikre den bedst mulige implementering af strategien.

Løbende sikring af den nødvendige viden og kompetencer.

Bestyrelsen vil sikre, at der fortsat er en mangfoldig repræsentation i bestyrelsen og aktivt opsøge nye medlemmer til at stille op til bestyrelsen, hvis det bliver tydeligt, at der mangler specifikke kompetencer. Udover bestyrelsen, er koordinatoren et vigtigt omdrejningspunkt for LAG Djurslands arbejde, og det er derfor vigtigt, at der findes en profil med de rette kompetencer til stillingen. Derudover vil bestyrelsen sikre, at koordinatoren deltager i relevante kurser og møder, der udbydes af styrelsen, ligesom deltagelse i netværk med koordinatore fra andre LAG'er skal prioriteres. Der vil også blive lagt vægt på relevant efteruddannelse af koordinatoren, når det er muligt.

Vurdering af områdets potentielle ansøgere og aktører og

Der er masser af idérige potentielle ansøgere på Djursland, og efterspørgslen er stor i forhold til, hvornår der åbnes for ansøgning om tilskud. Det bliver LAG'ens store opgave at assistere ansøgerne i processen, så de ikke afskrækkes af, at LAG ordningen kan opleves som administrativ tung og

Finansieret af
Den Europæiske Union

besværlig og vanskelig at gennemskue. LAG Djursland vil gennem vejledning og støtte - særligt via koordinatoren – bidrage til at sikre, at det alligevel føles tilgængeligt for så mange som muligt at søge tilskud ved LAG Djursland.

Beskrivelse/analyse af området

I det følgende opstilles en kort udgave af den situationsanalyse af områdets socioøkonomiske og geografiske situation, der foreligger som selvstændig analyse i tillæg til strategien.

Infrastruktur

Djursland er en stor halvø, som strækker sig ud i Kattegat mod øst fra midten af Jylland. Mod sydvest grænser Djursland op til Aarhus Kommune og Randers Kommune. Der er gode vejforbindelser til disse byer, dog ikke med motorvej. De to kommuner udgør et typisk pendlerområde, hvor indbyggere også kan arbejde i nabokommunernes byer og bo på landet.

Trafik på vejene

Vejnettet er mest udbygget i øst-vestgående retning, hvor Djurslands største byer, Grenå og Ebeltoft, forbindes med Randers og Aarhus. Mindre veje binder halvøen sammen i nord-sydgående retning.

Den offentlige trafik opererer med busser og letbane mellem ovennævnte byer. Der er desuden flextrafik-løsninger med Flextur, Flexbus, Plustur via Midttrafik.

Færger og havne

Djursland har to færgenhavne: Grenå og Ebeltoft. Fra Ebeltoft sejles indenrigs til Sjællands Odde, mens der fra Grenå sejles til hhv. Halmstad i Sverige og til Anholt. Ebeltoft Havn har haft en voldsom nedgang i passagerskibe og færgetrafik, som i øvrigt er havnens eneste form for trafik. Grenå Havn har set en nedgang i antallet af lastskibe og passagerskibe. Antallet af skibe er selvfølgelig ikke det eneste parameter i forhold til havnenes økonomi og vækst. Foruden de to store havne er der også trafik til og fra nogle mindre havne.

Lufthavn

Aarhus Lufthavn ligger midt på Djursland mellem Grenaa og Ebeltoft. Lufthavnen har både direkte indenrigsflyvninger til København med flere daglige afgangene samt til Bornholm. Derudover er der udenrigsafgange til destinationer i hele Europa.

Delebiler

Konceptet med delebiler og lejebiler har bredt sig på Djursland de seneste år. Delebiler findes i flere byer blandt andre i Feldballe, Mørke, Thorsager og på Mols. Udbredelsen af dele- og lejebilskonceptet fungerer som et supplement til den kollektive trafik i de områder af Djursland, hvor infrastrukturen er mindre stærk.

Elbiler

Der har været en mere end tidobling af antallet af elbiler på Djursland over en femårig periode. Dette vil sandsynligvis fortsætte i perioden 2022-2027. Djursland følger tendensen på landsplan. Dette stiller krav til antallet af ladestandere i området. Der har indtil for nylig været 18 offentligt tilgængelige ladestandere på Djursland. Der er dog i 2022 givet tilladelse til yderligere 24 ladestandere i Norddjurs Kommune, og Syddjurs Kommune har indgået aftale om opsættelse af 90 nye ladestandere inden udgangen af 2023. Med placeringen af de nye ladestandere kommer der en god geografisk spredning på dem.

Finansieret af
Den Europæiske Union

Internet

Der er høj dækning af internet via kobbernet og fibernet i de to kommuner, der begge ligger lidt over landsgennemsnittet.

Uddannelse

Der er i alt 30 folkeskoler i de to kommuner i 2022. 12 i Syddjurs Kommune (fordelt på 10 skoledistrikter) og 18 i Norddjurs Kommune (fordelt på 11 skoledistrikter). Der er sket en stigning i udgiften per elev, men tallet er stadig lidt lavere end landsgennemsnittet.

I Norddjurs kommune arbejdes der med såkaldte børnebyer, hvor skole, SFO, børnehave og dagpleje er lagt sammen. Det skal gøre skiftene mellem institutioner lettere for børnene. Noget lignende eksisterer i Syddjurs i Feldballe og i Pindstrup – dog ikke under navnet børnebyer.

Privatskoler, friskoler, efterskoler og øvrige uddannelsesinstitutioner

Der er otte efterskoler på Djursland, fire i hver kommune. Blandt disse er to idrætsefterskoler og en naturefterskole. I Norddjurs er der desuden tre frie grundskoler / privatskoler, mens der i Syddjurs er seks. Der er også to gymnasier, et i hver kommune.

Af øvrige uddannelsesinstitutioner kan nævnes VidenDjurs, der tilbyder en række uddannelser inden for handel, kontor, håndværk, IT, landbrug mm. Her ligger også en afdeling af Københavns Universitets Skovskolen, nemlig Skovskolen Eldrupgård ved Auning.

Sundhed

I Norddjurs Kommune ligger Grenaa Sundhedshus med en akutklinik for mindre skader samt flere ambulante behandlingstilbud og en døgnbemandet lægebil. Området betjenes i øvrigt af Regionshospitalet Randers og Aarhus Universitetshospital, der ligger i relativ kort afstand til Djursland.

Energiforsyning

Netselskabet Konstant dækker størstedelen af Syddjurs Kommune samt den østlige del af Norddjurs Kommune, mens Netselskabet N1 dækker resten af de to kommuners område.

Vandforsyningsstrukturen er decentraliseret i Danmark og foretages derfor at en række lokale vandforsyninger. Disse ejes blandt andre af DjursVand og AquaDjurs.

Fjernvarmeforsyning varetages af lokale varmeværker, der hvor det er tilgængeligt. I Syddjurs Kommune er der således 13 forskellige fjernvarmeværker, mens der i Norddjurs Kommune også er 13.

AquaDjurs varetager alle spildevandsanlæg i Norddjurs Kommune, mens Syddjurs Spildevand gør det i Syddjurs Kommune.

Natur, inkl. udnyttelse/benyttelse

Djursland har en lang kyststrækning på over 260 kilometer. 15-20% af kyststrækningen er badestrande. Ved Syddjurs er der en række store vige ud til Aarhus Bugt. Ved Norddjurs markerer Randers Fjord og Grund Fjord kommunegrænsen mod vest. Over halvdelen af naturområderne i begge kommuner er landbrugsjord. Her er dog også en del varierede naturarealer. Foruden strande og de for Jylland særegne klitter er her også flere søer, skovområder, eng, mose, hede samt bakkelandskab som i Nationalpark Mols Bjerge.

Nationalpark Mols Bjerge ligger i Syddjurs Kommune og dækker et område på 180 kvadratkilometer. Mod nordvest ligger Naturpark Randers Fjord. Området er bl.a. et habitat for fugle.

Begge kommuner ligger godt placeret i forhold til naturkapital. der beskriver arealfordelingen af forskellige naturtyper samt naturkvaliteten.

Finansieret af
Den Europæiske Union

Særlige miljø- og eller klimamæssige forhold

CO2-regnskab – Kommunen som virksomhed

Syddjurs Kommune er registreret som klimakommuneaftale med Danmarks Naturfredningsforening. Med aftalen er opstillet et mål om at reducere CO2-udledningen med 2% om året for kommunen som virksomhed. Hermed menes de bygninger og anlæg, som kommunen driver (administrative bygninger, ældrepleje, skoler, daginstitutioner, fritidsklubber, sportsanlæg, kulturinstitutioner og vejbelysning). Siden aftalen trådte i kraft i 2010, har der været en samlet CO2-reduktion på 45,1%, svarende til 4,1% per år.

Norrdjurs Kommune har ikke indgået en aftale om at være klimakommune. I kommunalplanen fra 2021 fremgår det, at kommunens mål er at reducere CO2-udledningen med 40% inden år 2030. Der arbejdes dog ud fra de nationale mål fra 2022 om en reduktion på 70% i 2030 og på at være CO2-neutral i 2050. Kommunen har haft en gennemsnitlig årlig CO2-reduktion på 4,7% i perioden 2012-2017.

CO2-regnskab – Samlet udledning for kommunen som geografi

Ifølge Energistyrelsen er landbrug den klart største kilde til CO2 udledning i begge kommuner, efterfulgt af transport og energi. Udledningen inden for de øvrige kategorier er lille.

Erhvervsstruktur

Erhvervsudviklingsområdet er på Djursland organiseret på den måde, at der både i Norrdjurs Kommune og i Syddjurs Kommune er en erhvervsafdeling, der håndterer en række opgaver på erhvervsområdet. Dertil kommer det tværkommunale erhvervsråd Business Djursland, der arbejder for at skabe vækst og udvikling på hele Djursland. Endelig dækker Erhvervshus Midtjylland også Djursland og tilbyder specialiseret vejledning til virksomheder.

Arbejdssteder på Djursland

Når man ser på antallet af arbejdssteder fordelt på hovedbrancher, er Handel og Transport den branche, hvor der med 21,3 % er flest arbejdssteder på Djursland. Dernæst følger Landbrug, Skovbrug og Fiskeri med 15,1 %, Erhvervsservice med 14,3 % og Bygge og Anlæg med 12,1 %. Når der sammenlignes med hele landet, er det særligt inden for Landbrug, Skovbrug og Fiskeri, Bygge og Anlæg og Industri, Råstofindustri og Forsyningsvirksomhed, at man på Djursland er specialiseret i den forstand, at der er forholdsvis flere arbejdssteder inden for disse brancher sammenlignet med hele landet.

Specialisering og erhvervsklynger

Produktionsindustri mv. er den klynge i Norrdjurs Kommune, der har den største specialiseringsgrad. Også fødevarer (herunder landbrug) har en høj specialisering i kommunen. De to klynger kan således betragtes som lokale styrkepositioner. Dertil kommer Grenå Havn og Grenå Industriby som vigtige områder for fremtidens erhvervsudvikling.

Syddjurs Kommune er stærkt specialiseret inden for livsstil og mode. Den største klynge er dog produktionsindustri, maskiner og robotter. Også fødevarerklyngen fylder en del, men har oplevet fald i beskæftigelsen siden 2015. De øvrige klynger er relativt små, men byggeri og byggematerialer markerer sig med en betydelig jobvækst.

Økologisk landbrugsareal

Hvis man ser på, hvor stor en andel af det samlede landbrugsareal, der anvendes til økologisk produktion, er Djursland som helhed ikke blandt de mest økologisk producerende kommuner i Danmark. Norrdjurs Kommune har mindre end 6 % økologisk landbrugsareal, og Syddjurs Kommune mellem 10 % og 14 %.

Finansieret af
Den Europæiske Union

Lokale fødevarer

Transportafstand er et vigtigt parameter i forhold til brug af lokale fødevarer på Djursland. Hvis det skal være nemt for områdets beboere at spise lokal mad, drikke lokal vin, øl mv., er det nødvendigt, at disse er let tilgængelige, hvilket fordrer logistiske løsninger.

Virksomhedernes størrelse på Djursland

Sammenligner man med fordelingen af små og store virksomheder på landsplan og i Region Midtjylland, er der forholdsvis flere enkeltmandsvirksomheder og også flere små virksomheder med 2-4 ansatte på Djursland, end tilfældet er på landsplan og i Region Midtjylland. Med hensyn til virksomheder med mere end 20 ansatte er andelen mindre på Djursland end i hele landet og i Region Midtjylland.

Iværksætteri på Djursland

Der blev startet 3,4 nye virksomheder pr. 1.000 indbyggere på Djursland i 2019, hvor tallet er steget til 3,8 i 2021. Det er dog en noget lavere iværksætterrate end på landsplan, hvor tallene er hhv. 4,4 virksomheder i 2019 og 5 virksomheder i 2021. Opdelingen mellem Norddjurs og Syddjurs viser, at det primært er i Norddjurs, at antallet af nye iværksættere er lavt.

Iværksætternes overlevelse og vækst

Antallet af nye iværksættere er ikke det eneste relevante parameter at bedømme iværksættermiljøet i et område på. Det er nok så vigtigt om de iværksættere, der starter, er i stand til at overleve og også gerne vokser sig større, både målt i jobs og i omsætning. I analysen "Lokale Erhvervspræstationer 2022" er der konstrueret et indeks vedrørende iværksætteri, bestående af 10 vægtede indikatorer, som kobler viden om iværksætterrate, overlevelsesrate og vækst til en samlet score for alle de danske kommuner. Begge kommuner placerer sig midt i feltet og er inde i en positiv udvikling.

Pendling

Der er en høj grad af netto-udpendling fra Djursland, hvor en stor del af arbejdsstyrken bor i de to kommuner, men arbejder i omegnskommunerne og en stor andel i Aarhus. Den afstand som en pendler fra Djursland i gennemsnit tilbagelægger om dagen er steget i perioden fra 2010 til 2020.

Hjemmearbejde og arbejdsfællesskaber

Som modvægt til pendling er der også en spirende tendens til, at flere og flere arbejder hjemmefra eller i erhvervsfællesskaber tæt på deres bopæl. Som eksempler på arbejdsfællesskaber kan nævnes M8 på Maltfabrikken og Grobund, begge steder beliggende i Ebeltoft, samt Havnecenteret i Grenaa.

Samlet erhvervsvenlighed

Dansk Industri måler hvert år erhvervsvenligheden i de danske kommuner. Her deltagere 93 kommuner, som placeres på en samlet score ud fra 10 kategorier. I den seneste opgørelse fra 2022 er Norddjurs Kommune nr. 52 og Syddjurs Kommune nr. 70 på rangeringen.

Begge kommuner scorer højt på "Grøn Udvikling", med en placering som hhv. nr. 9 og nr. 13 og placerer sig i den nederste halvdel af kommunelisten på områderne "Infrastruktur og Transport", "Brug af private leverandører" og "Digitale Rammer".

Turismen på Djursland

Djursland er et vigtigt ferieområde for turister, der søger kyst- og naturoplevelser. Begge kommuner på Djursland samarbejder med VisitAarhus om at tiltrække danske og internationale gæster.

Et vigtigt element i udviklingen af turismen i området er, at der er tilstrækkeligt med overnatningsmuligheder. Her kan det både være relevant at kigge på antallet af

Finansieret af
Den Europæiske Union

overnatningsmuligheder samt, at de, der er, kan benyttes året rundt – f.eks. gennem klimarenovering af feriehusene. Der findes især feriehusene i Ebeltøft og Mols (Syddjurs) samt omkring Bønnerup og Fjellerup (Norrdjurs).

Feriehuse er den mest udbredte overnatningsform efterfulgt af camping. Hoteller og feriecentre kommer et stykke bagefter efterfulgt af lystbådehavne.

Hoteller og feriecentre har mange overnatninger ind i efteråret. November har dog også væsentligt flere overnatninger end årets første fire måneder. Efterårets skuldersæson er tydeligt bedre end forårets.

Hvem bor i området?

Der bor i alt 81.271 personer på Djursland (2022). Befolkningen fordeler sig nogenlunde ligeligt mellem mænd og kvinder. Indbyggertallet fordeler sig mellem de to kommuner på den måde at der bor flest i Syddjurs Kommune (44.190 personer) og lidt færre i Norrdjurs Kommune (37.081 personer). Syddjurs' areal er 690 km², mens Norrdjurs er 721 km², hvilket giver en befolkningstæthed på 63 indbyggere pr. km² i Syddjurs og 51 indbyggere pr. km² i Norrdjurs.

En stigende andel af befolkningen på Djursland er over 65 år. Andelen er steget fra 19,3 % til 24,9 % fra 2012 til 2022. Der er et mindre fald i størrelsen af alle andre aldersgrupper.

Djursland vil samlet set opleve et svagt stigende befolkningstal frem mod 2045, således at det samlede folketal ser ud til at ville stige med ca. 5000 indbyggere i perioden frem mod 2045. Stigningen skyldes øget befolkningstal i Syddjurs Kommune, da der vil opleves et mindre fald i befolkningstallet i Norrdjurs Kommune i perioden.

Djursland er et trygt område, hvor der i 2021 anmeldtes 18,3 tyverier og indbrud pr. 1.000 indbyggere mod 25,5 anmeldelser pr. 1.000 indbyggere i Danmark som helhed.

Djursland ligger samlet set lidt over landsgennemsnittet, hvad angår kvinder, der stiller op til kommunalpolitik. Til gengæld er der færre kvinder, der faktisk bliver valgt til kommunalbestyrelserne i de to kommuner.

Djursland følger i store træk udviklingen i Region Midtjylland og hele Danmark med høj beskæftigelse. En stor andel af de jobs, der findes på Djursland, er inden for områderne Offentlig administration, Undervisning og Sundhed, Handel og Transport og Industri, Råstofindustri og Forsyningsvirksomhed. Tilsammen rummer disse tre branchekategorier næsten 7 ud af 10 jobs på Djursland. Inden for Industri, Bygge/anlæg og Landbrug, Skovbrug og Fiskeri er der en større andel jobs på Djursland, end tilfældet er på landsplan. Til gengæld er der forholdsvis færre jobs på Djursland inden for Finansiering og Forsikring, Information og Kommunikation og Erhvervsservice.

Befolkningen på Djursland har i højere grad en erhvervsfaglig uddannelse end befolkningen på landsplan. Til gengæld er der færre på Djursland med en videregående uddannelse - både når der sammenlignes med Region Midtjylland og med hele Danmark.

Beskatningsgrundlaget pr. indbygger på Djursland på 187.617 kr. i 2022 ligger lidt under både Region Midtjylland (192.053 kr.) og hele Danmark (205.428 kr.)

Ejere af feriehusene

Både Norrdjurs Kommune og Syddjurs Kommune er blandt de kommuner i Danmark, hvor der er flest sommerhuse. Ejere af sommerhusene kan indgå som vigtige ressourcer i den lokale udvikling. De er brugere af lokale kulturtilbud og butikker, og de i et vist omfang til andre, der støtter op om de lokale økonomier.

Finansieret af
Den Europæiske Union

Kulturelle forhold

På Djursland er der et rigt og varieret kulturliv. Der er både tilbud og attraktioner målrettet lokalbefolkningen og turister. Blandt de store kulturelle seværdigheder i området kan nævnes Djurs Sommerland, Ree Park Safari, Fregatten Jylland, Kattegatcentret, Skandinavisk Dyrepark og Kyst- og Fjordcentret. Der er også en række museer på Djursland – bl.a. Glasmuseet i Ebeltoft, Museum Østjylland i Grenaa, Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum og Det Grønne Museum.

De største leverandører på kulturområdet er henholdsvis Maltfabrikken i Ebeltoft, Pavillon i Grenaa og Fuglsøcentret i Knebel. Det er samlingssteder med mange forskellige tilbud og arrangementer.

Uden for de største byer arbejdes der med landsbyklynger. Målet med disse klynger er at fastholde og styrke mulighederne for et godt og sammenhængende liv for borgerne. Mange landsbyer er ramt af udflytning, men landsbyer kan drage fordel af hinanden gennem samarbejde om strategiske mål samt i prioritering af tilbud og faciliteter. Nogle landsbyklynger går også sammen om at skabe lokale mødesteder.

Der er sket et stort fald i udlån af biblioteksbøger i perioden 2007 til 2022. Udlån af bøger giver naturligvis ikke et udtømmende svar på kulturområdets aktuelle status. Udgiften til kultur steget betragteligt på Djursland siden 2007, og den er i 2022 næsten på landsgennemsnittet (504 kr. på Djursland mod 530 kr. i hele landet). Selv hvis man kigger på pris- og lønregulerede tal, er udgiften næsten en fordobling siden 2007. I 2022 anvendes 1.170 kr. til sport og fritid pr. indbygger på Djursland, mens det tilsvarende tal for landet som helhed er på 1.256 kr. pr. indbygger.

Bæredygtig udvikling og grøn omstilling

Begge kommuner har oplevet en gennemsnitlig årlig reduktion i CO₂-udledningen på over 4%. Syddjurs Kommune vil følge de nationale mål om, at oliefyr skal udfases inden 2030, og at el- og varmforsyningen skal dækkes 100% af vedvarende energi i 2035, mens det skal gælde hele energiforsyningen i 2050. Disse mål skal blandt andet nås ved at øge produktion af vedvarende energi lokalt, fremme vedvarende energianlæg såsom vindmøller, solceller og biogasanlæg, understøtte biogasproduktion i store industrianlæg, udnyttelse af overskudsvarme og -strøm samt ved at omlægge olie- og elvarme til varmepumper. Norddjurs Kommune arbejder med klimarelaterede udfordringer inden for klimaforebyggelse og klimatilpasning. Der arbejdes blandt andet med energioptimering af kommunens køretøjer.

Grønt Danmarkskort

Norddjurs og Syddjurs Kommune har været sammen i et lokalt naturråd bestående af landsdækkende erhvervsorganisationer samt landsdækkende og lokale foreninger og organisationer for at skabe større og mere sammenhængende naturområder. Arbejdet mundede ud i en række anbefalinger. Flere af foreningerne kom med en række særskilte yderligere anbefalinger.

Evt. særlige stedbundne ressourcer som forekommer vigtige for området

Naturpark Randers Fjord er ynglested for mange fuglearter og har en høj naturværdi. Mols Bjerge er en ressource både i forhold til miljø og artsdiversitet, men også i forhold til landskabet og turismen. Området har høj værdi for bosætning i området og giver turister en grund til at besøge Djursland.

De vigtigste lokale udfordringer og potentialer

I det følgende præsenteres SWOT-analyser, der er udarbejdet på baggrund af dataindsamlingen i strategiprocessen. Der er både anvendt statistiske data fra databanker som eksempelvis Statistikbanken.dk og Indenrigs- og Boligministeriets Kommunale Nøgletal, og der er anvendt kvalitative input fra interviews med interessenter samt fra afholdt borgermøde den 6. december 2023. Analysen udgør LAG bestyrelsens vurdering af de vigtigste lokale udfordringer og potentialer.

Infrastruktur

<p>Styrker</p> <ul style="list-style-type: none"> • internetforbindelse • lufthavn • færgehavne • godt vejnet øst-vestgående retning • letbane • ungdomsuddannelse 	<p>Svagheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • svagt vejnet nord-syd • manglende motorvej/motortrafikvej • kollektiv trafik (bortset fra letbanen) • mobildækning har huller • manglende brug af kollektiv trafik • adgang til overbygning (folkeskolen) vanskelig
<p>Muligheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • cykelveje på små veje • flere færgeafgange og ruter • omlægning af kollektiv trafik 	<p>Trusler</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedlægge Molslinen Ebeltoft • busruter nedlægges • befolkningsgrundlag (ift oppebæring af skole og kollektiv trafik)

Natur - inkl. benytte/beskytte

<p>Styrker</p> <ul style="list-style-type: none"> • morænelandskab • hede • nationalpark • naturpark • strande • klitter • skove • strand • vand 	<p>Svagheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • adgangsforhold til naturområder • privat ejendomsret hindrer adgang til naturområder
<p>Muligheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • turisme • iværksætteri (stedbundethed) • bosætning • meget plads til aktiviteter (fx ferieby og sommerland) • sport og motionsaktiviteter • mental sundhed 	<p>Trusler</p> <ul style="list-style-type: none"> • begrænsninger i forretninger i kystområder fx isbod • spredning af aktiviteter og forretninger i naturfølsomme områder

Særlige miljø eller klimamæssige forhold

<p>Styrker</p> <ul style="list-style-type: none"> • landbrugsjord, der er egnet til gartneri • store vildtbestande • vind – vindmøller, havvindmøller • særlige planter og dyreliv – biodiversitet • skovarealer sikrer rent drikkevand 	<p>Svagheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • andel af økologisk dyrket areal er forholdsvis lille
<p>Muligheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • virksomheder der benytter lokale råvarer – tang • Kolindsund • projekter, der styrker rammevilkår – bosætning og aktiviteter/forskønnelse via klimasikring 	<p>Trusler</p> <ul style="list-style-type: none"> • klimamæssige ændringer i kystområder • Kolindsund • håndtering af øgede vandmængder

Erhvervsstruktur

<p>Styrker</p> <ul style="list-style-type: none"> • mange mikrovirksomheder • mange Gazelle-virksomheder • høj overlevelsesrate blandt iværksættere • stærke netværk blandt virksomheder • mange iværksættere • mange faglærte arbejdstagere • koble gamer-miljø til selvstændige virksomheder 	<p>Svagheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • stor pendleraktivitet til Randers/Aarhus • omstilling fra industri • arbejdspladser til højtuddannede • tilstrækkelig ufaglært arbejdskraft
<p>Muligheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • grøn omstilling - efteruddannelse • netværk - dele arbejdskraft • andelslandbrug 	<p>Trusler</p> <ul style="list-style-type: none"> • demografisk udvikling • vanskeligt at rekruttere unge til lokale jobs

Hvem bor i området

<p>Styrker</p> <ul style="list-style-type: none"> • mange ildsjæle • mange fritænkere • mange kreative og kunstnere • mange iværksættere • mange håndværkere • miks af tilflyttere og flere-generationers borgere • mange "fritidsborgere" i feriehus 	<p>Svagheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • mange pensionister • mange udsatte grupper og lavindkomst • lavt uddannelsesniveau • sociale dynastier • ringe tilflytning
<p>Muligheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • mange ressourcestærke pensionister 	<p>Trusler</p> <ul style="list-style-type: none"> • fraflytning af folk i den arbejdsduelige alder

<ul style="list-style-type: none"> • bosætning i naturomgivelser • billige boliger • brobygning mellem tilflyttere og lokale borgere 	
---	--

Kulturelle forhold

<p>Styrker</p> <ul style="list-style-type: none"> • kulturelle historiske fyrtårne • oplevelsesfyrtårne • aktive kulturelle foreninger • ungdomsuddannelser, videregående uddannelser, højskoler • landsbyklynger • stærkt foreningsliv 	<p>Svagheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • udbud af kulturelle aktiviteter til alle aldre • økonomisk bund i lokale kulturhuse • Aarhus har stærke tilbud • sportsaktiviteter og andre kulturelle tilbud til børn og unge med særlige behov
<p>Muligheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • pakketilbud • fyrtårnsprojekter, der rækker ud over lokalsamfund • iværksættere og fritænkere 	<p>Trusler</p>

Bæredygtig udvikling og grøn omstilling

<p>Styrker</p> <ul style="list-style-type: none"> • vind og vand • fødevarereproduktion • Økologisk Jordbrugsskole • Skovskolen 	<p>Svagheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • fødevarereproduktion og –forædling • logistik omkring lokale fødevarer • distribution af lokale fødevarer • adgang til produktionsarealer (økonomi)
<p>Muligheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • byggematerialer • efteruddannelse • anlægsarbejder • isolering af feriehuse • detailbutikker i lokalsamfund • afsætningsnetværk lokale varer • andelsvirksomheder 	<p>Trusler</p> <ul style="list-style-type: none"> • håndtering af vand inkl. overfladevand

Særlige stedbundne ressourcer som forekommer vigtige for området

<p>Styrker</p> <ul style="list-style-type: none"> • særlig natur • kalkværk • skovområderne ift CO2 og drikkevand • Vand: Vrinneres Vig, Bønnerup, - kitesurf • Mols Bjerge og Natura 2000 områder – naturbevarende – dyr og planter 	<p>Svagheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • formidling af det særlige
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • placering midt i landet (let adgang) 	
<p>Muligheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • surfermiljø • naturerhverv – naturformidling - oplevelser 	<p>Trusler</p> <ul style="list-style-type: none"> • råstofudvinding

De udfordringer som kan udledes af SWOT-analysen er særligt centreret omkring følgende hovedområder:

Det er en udfordring, at befolkningstallet i landdistrikter på Djursland bliver mindre - særligt befolkningen i den arbejdsdygtige alder. Tiltag som landsbyklynger har vist sig effektive til at skabe en sammenhængskraft i lokalområderne og bidrage til at fastholde borgere i området. Gennem koordinering kan landsbysamarbejde desuden hjælpe med at effektivisere, hvilke service- og handelstilbud der er tilgængelige. Disse former for fællesskaber kan udgøre et værdifuldt fokusområde.

Fællesskabet er også et nøgleord, når det kommer til rent praktisk at holde samling på befolkningen på Djursland. Det er en udfordring for samarbejde og samvær, at halvøen ikke er optimalt forbundet infrastruktur-mæssigt i nord-syd-gående retning.

Arbejdsfællesskaber er også væsentlige. Gode vilkår for iværksætter og muligheder for kontor-fællesskaber og lignende kan forbedre vilkårene for nyetablerede virksomheder. Da Djursland har mange mikrovirksomheder og Gazelle-virksomheder, så kan det være et område, der er værd at satse på.

Bæredygtighed er et andet vigtigt nedslagspunkt. Djursland rummer en alsidig natur med unikke landskabsarealer med Nationalpark Mols Bjerge, Naturnationalpark Randers Fjord, skove og en lang kyststrækning. Flere af disse er Natura 2000-områder. Djursland er også rig på biodiversitet. Djursland rummer faktisk alle de naturformer, der findes i Danmark, bortset fra klipper! Nogle naturområder kan dog være svære at tilgå for besøgende.

Djursland ligger midt i Jylland med god adgang fra større byer samt færge til Sjælland og til Sverige. Det er derfor godt placeret i forhold til turisme.

Fødevarereproduktionen er omfattende på Djursland, men kunne have glæde af øget kendskab producenterne imellem samt af fællesskaber for afsætning af lokale varer. Landbrug og gartneri, fiskeri og tanghøst samt forarbejdning af disse produkter er eksempler på lokal fødevarereproduktion.

I forhold til miljø er der en risiko forbundet med stigende vandstand, men også muligheder forbundet med håndtering af regnvand og stigende vandstand ved kysterne idet kystsikring kan samtænkes med aktiviteter og forskønnelse af havne- og byområder.

Finansieret af
Den Europæiske Union

Udviklingsstrategiens vision

LAG Djurslands vision er at videreudvikle og synliggøre Djursland som et område fyldt med liv – erhvervsliv, foreningsliv, familieliv, ungdomsliv og liv i landsbyerne og sommerhusområderne. Djursland er et sted, hvor stærke fællesskaber skaber rammen om det gode liv i lokalsamfundene.

Udviklingsstrategiens indsatsområder

På baggrund af input fra interviews, borgermøde samt den gennemførte SWOT-analyse har LAG bestyrelsen valgt tre overordnede indsatsområder. Bæredygtighed, Stærke fællesskaber og Natur- og kulturlandskab. De tre indsatsområder er gældende for både de erhvervsrettede indsatser og de indsatser, der omhandler rammevilkår for udvikling i landdistrikterne:

1. Bæredygtighed

Grøn omstilling og bæredygtige løsninger er en vigtig del af fremtidige udviklingsplaner. Det gælder indsatser, der udvikler og styrker den grønne omstilling i civilsamfundet. Det gælder også erhvervsindsatser, hvor bæredygtige løsninger og kompetencer kan udvikle produkter, ydelser eller drift, der styrker grøn omstilling af institutioner og virksomheder.

For LAG Djursland betyder det, at vi vil holde fokus på bæredygtighed forstået som social, økonomisk, miljømæssig og kulturel bæredygtighed.

2. Stærke fællesskaber

LAG Djursland vil arbejde på at styrke lokale fællesskaber, så det fortsat er attraktivt at bo, arbejde og uddanne sig på Djursland. Fællesskaber kan styrkes gennem indsatser og aktiviteter, der tilgodeser rammebetingelser gennem forbedret infrastruktur som transport eller mødesteder, der styrker interaktion og inkluderende samvær mellem borgere. Tilsvarende kan produktions- og arbejdsfællesskaber styrke den erhvervmæssige udvikling gennem indsatser, hvor virksomheder indgår i forpligtende fællesskaber omkring produktudvikling og -leverancer.

3. Natur- og kulturlandskab

Djurslands landskab er kendetegnet af de lange kyststrækninger, fredede eller beskyttede naturområder og områder med skov og landbrugsproduktion. Det er områder, hvor benyttelse og beskyttelse skal balanceres til gavn for produktion og rekreation. Denne balance kan findes i initiativer, der øger forståelsen for lokale borgere og gæster i området. Det kan ske gennem initiativer, der formidler viden om produkter og øger tilgængeligheden i form af oplevelser eller tilgængelighed af lokalt producerede varer.

LAG Djursland opstiller følgende mål for de definerede indsatsområder:

- styrke virksomhedernes mulighed for at udvikle og producere bæredygtige ydelser og produkter til markedet
- styrke virksomhedernes grønne omstilling, så virksomhedens drift bliver cirkulær eller nærmer sig.
- styrke virksomheders udvikling, der sker i samarbejde og fællesskab mellem virksomheder
- styrke borgernes muligheder for at udvikle bæredygtige løsninger i landsbyer og andre fællesskaber
- styrke borgerdrevne initiativer, der bidrager til stærke fællesskaber
- styrke bevarelse, tilgængelighed og formidling af naturressourcer og kulturoplevelser
- øge tilgængelighed af og viden om lokalt producerede varer

Udviklingsstrategiens målsætninger

Erhvervsrettede mål og aktiviteter

Aktiviteterne relaterer sig til følgende temaer: Job- og vækstskabende erhvervsudvikling, med fokus på: <ul style="list-style-type: none"> • Etablering og udvikling af mikrovirksomheder og små virksomheder • Fremme af erhvervssamarbejde • Bæredygtig udvikling og grøn omstilling 	Målsætning Andel af den tildelte økonomiske ramme	Målbare mål (anslået)
Bæredygtighed		
Mål Styrke virksomhedernes mulighed for at udvikle og producere bæredygtige ydelser og produkter til markedet Styrke virksomhedernes grønne omstilling, så virksomhedens drift bliver eller nærmer sig cirkulær produktion. Aktivitet Udvikling af bæredygtige produkter/ydelser Etablering af tiltag, der bidrager til cirkulær drift Initiativer, der støtter udvidelse af feriehussæsonen	30%	
Fællesskab		
Mål Styrke virksomheders udvikling, der sker i samarbejde og fællesskab mellem virksomheder Aktivitet Arbejdsfællesskab fx kontorfællesskab Produktionsfællesskab fx forpligtende værdikædesamarbejde	15%	
Natur- og kulturlandskab		
Mål Øge tilgængelighed af og viden om lokalt producerede varer Aktivitet Logistkløsninger for lokal distribution	15%	

Finansieret af
Den Europæiske Union

Information og viden om lokal produktion		
Total for alle delmål under erhverv	60%	

Mål og aktiviteter, der forbedrer rammevilkårene for udvikling af landdistrikterne

Aktiviteterne relaterer sig til følgende temaer:	Målsætning	Målbare mål (anslået)
<ul style="list-style-type: none"> • Basale servicefaciliteter • Fornyelse i landsbyer • Kultur- og foreningslivet • Bæredygtig udvikling og grøn omstilling 	Andel af den tildelte økonomiske ramme	
Bæredygtighed		
<p>Mål</p> <p>Styrke borgernes muligheder for at udvikle bæredygtige løsninger i landsbyer og andre fællesskaber</p> <p>Aktivitet</p> <p>Bidrag til transportløsninger samt energi og ressourcebesparende aktiviteter</p>	10%	
Fællesskaber		
<p>Mål</p> <p>Styrke borgerdrevne initiativer, der skabes i fællesskab</p> <p>Aktivitet</p> <p>Understøtte aktiviteter for unge</p>	20%	
Natur- og Kulturlandskab		
<p>Mål</p> <p>Styrke bevarelse, tilgængelighed og formidling af naturressourcer og kulturoplevelser</p> <p>Aktivitet</p> <p>Bidrag til aktiviteter, der øger tilgængelighed til og formidling af området</p>	10%	
Total for delmål under rammevilkår	40%	